

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΙΣΤΟΡΙΚΟ
ΑΡΧΕΙΟ

ΔΗΜΟΣ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ
ΑΡΧΕΙΟ

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Αρχεία Φορέων Υγείας: Ιστορία και Διαχείριση Πηγών

Γενικά Αρχεία του Κράτους

Ιστορικό Αρχείο Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Ιστορικό Αρχείο Δήμου Αθηναίων

Δίκτυο για την Ιστορία της Υγείας

25-27 Απριλίου 2018

Γενικά Αρχεία του Κράτους | Κεντρική Υπηρεσία, Δάφνης 61, Ψυχικό

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Τετάρτη, 25 Απριλίου 2018

16:00-19:00

16:00 | Χαιρετισμοί - Προσφωνήσεις

16:30 | **ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΡΧΕΙΩΝ**

Κατερίνα Γαρδίκας: Τί αναζητούν οι ιστορικοί στα αρχεία των φορέων υγείας;

Νίκος Καραπιδάκης: Η εννοιολόγηση του προβλήματος «αρχεία της υγείας»

17:20 | *Διάλειμμα*

17:30 | **1^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ: ΟΙ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ**

Προεδρείο: Αναστασία Παπαδία-Λάλα

Βαγγέλης Καραμανωλάκης, Χάιδω Μπάρκουλα: Το Πανεπιστήμιο Αθηνών και το υγειονομικό δίκτυο της χώρας (1837-1937): αρχειακές αποτυπώσεις και ερευνητικά ζητούμενα

Μαρία Στεφανίδου, Γεώργιος Λουτσίδης, Σωτήριος Αθανασέλης: Αρχεία Εργαστηρίου Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας ΕΚΠΑ

Ευγενία Μπουρνόβα: Το αρχείο του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών: παρακολουθώντας την συγκρότηση του ιατρικού σώματος

Χρήστος Ντίνος, Γιώργος Ντουινιάς: Προφίλ φοιτητών Υγειονομικής Σχολής Αθηνών, 1931-1940

18:30 | *Συζήτηση*

Πέμπτη, 26 Απριλίου 2018

10:00-14:00

10:00 | **2^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ: ΑΡΧΕΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ**

Προεδρείο: Έφη Πουλάκου-Ρεμπελάκου

Ζέττα Αντωνοπούλου: «...ελπίς παρέστη». Το αρχείο του Δημοτικού Νοσοκομείου Αθηνών «Η ΕΛΠΙΣ»

Γιάννης Γονατίδης: «... οπότε ήρχισαν να φυλάσσονται βιβλία». Το ιστορικό αρχείο του Δημοτικού Νοσοκομείου Ερμούπολης, 1834-1954

Αννίτα Πρασά: Θεραπεύοντας τις ασθένειες στη Μαγνησία. Τα αρχεία φορέων υγείας στα Γενικά Αρχεία του Κράτους - Αρχεία Νομού Μαγνησίας

Δημήτρης Ανωγιάτης-Πελέ, Κώστας Τσιάμης: Νοσοκομείο Σωτηρία, Σανατόριο Πάρνηθας, Σανατόριο Πεντέλης: τα μητρώα ασθενών ως δημογραφική, ιστορική και ιατρική πηγή

Κώστας Τσιάμης, Δημήτρης Ανωγιάτης-Πελέ: Τα νοσοκομειακά πεπραγμένα ως ιατρο-ιστορική πηγή: η περίπτωση του νοσοκομείου «Ο Ευαγγελισμός» (1927-1939)

11:15 | *Συζήτηση*

11:45 | *Διάλειμμα καφέ*

12:15 | **3^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ: ΑΡΧΕΙΑΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΥΓΕΙΑΣ**

Προεδρείο: Μαριέττα Μινώτου

Συμεών Τσέμπουργλου: Εκκαθαρίσεις και επιλογές αρχείων δημόσιων φορέων υγείας από το Τμήμα Συγχρόνων Αρχείων της Κεντρικής Υπηρεσίας των Γενικών Αρχείων του Κράτους

Κατερίνα Ζωγράφου: Υγεία και αρχεία: διατρέχοντας τις πηγές της Κεντρικής Υπηρεσίας των Γενικών Αρχείων του Κράτους

Δημήτρης Μπακάρας: Τα αρχεία του ΕΛΙΑ-MIET για την υγεία

Νικόλαος Μέλιος, Ευαγγελία Μπαφούνη: Κέντρο Τεκμηρίωσης της Ιστορίας της Νόσου του Χάνσεν στην Ελλάδα: το πέρασμα από ένα συμβατικό αρχείο σ' ένα αρχείο τεκμηρίωσης (ιδιωτικό αρχείο πρώην χανσενικού)

13:15 | Συζήτηση

17:00-20:00

17:00 | **4^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ: ΔΟΜΕΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ**

Προεδρείο: Γιάννης Ευδοκιμίδης

Δέσπω Κριτσωτάκη: Το αρχείο του Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής και Ερευνών (1956-1978)

Βάσια Λέκκα: Γράφοντας την προφορική ιστορία του Αιγινήτειου Νοσοκομείου (1950-1979): ερευνητικά ερωτήματα και προοπτικές

Μαριάννα Κολυβά: Το αρχείο του Φρενοκομείου/ Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Κέρκυρας (1838-2000)

17:45 | Συζήτηση

18:15 | Προβολή ντοκιμαντέρ: *Ο άνθρωπος που ενόχλησε το σύμπαν του Σταύρου Ψυλλάκη*, (για το Ψυχιατρείο Χανίων). Διάρκεια 52', συμπαραγωγή Ε.Κ.Κ. © 2000 Την προβολή θα προλογίσει ο σκηνοθέτης του ντοκιμαντέρ.

Παρασκευή, 27 Απριλίου 2018

10:00-13:30

10:00 | **5^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ: ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ**

Προεδρείο: Λυδία Δρακάκη-Σαπουνάκη

Θανάσης Μπαρλαγιάννης: Αστυνομία και υγεία στο πρώτο μισό του 19^{ου} αι. Μία αρχειακή προσέγγιση

Φωτεινή Λέκκα: «Ότι δεν έκαμεν ο δήμος, οι πολιτικοί και πλούσιοι ακόμη της πόλεώς της, το έκαμεν ο μητροπολίτης μόνος του»: το νοσοκομείο «Ο Άγιος Σεραφείμ» (1935) και η συζήτηση για τη δημόσια υγεία το πρώτο μισό του 20^{ου} αιώνα στην Καρδίτσα

Γιάννης Στογιαννίδης: Ανασυνθέτοντας την αντιφυματική πολιτική μέσα από τα αρχεία. Κράτος και ιδιωτικά σανατόρια στο πρώτο μισό του 20^{ου} αι.

Ευάγγελος Χεκίμογλου: Οι θρησκευτικές κοινότητες της Θεσσαλονίκης ως φορείς παροχής υγείας. Αρχειακά κατάλοιπα

11:00 | Συζήτηση

11:30 | Διάλειμμα καφέ

12:00 | **6^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ: ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ**

Προεδρείο: Μαρία Στρατηγάκη

Ζέττα Αντωνοπούλου, Βασιλική Σφήκα: Η υγεία στην αυτοδιοίκηση. Το μητροπολιτικό παράδειγμα

Μυρτώ Δημητροπούλου, Ευγενία Μπουρνόβα: Οι ληξιαρχικές πράξεις ως πηγή για την ιστορία της υγείας

Εύη Τζαβέλλα: Η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας στα δημοτικά ιατρεία της Αθήνας. Ίδρυση, πορεία και εξέλιξη

Υπακοή Χατζημικαήλ: Ο Σταθμός Πρώτων Βοηθειών του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού (1931-1995): προσέγγιση στο αρχείο με τη ματιά του ερευνητή

13:00 | Συζήτηση

17:00-21:00

17:00 | **7^η ΣΥΝΕΔΡΙΑ: ΑΡΧΕΙΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ**

Προεδρείο: Βασιλική Θεοδώρου

Κατερίνα Κωνσταντινίδου: Η πανώλη, ο ιστορικός και το Βενετικό Κρατικό Αρχείο

Λένα Κορμά: Λοιμώδεις νόσοι σε εμπόλεμη περίοδο. Η περίπτωση της Γαλλικής Στρατιάς της Ανατολής, 1915-1918

Κατερίνα Γαρδίκας: Το αρχείο της UNRRA

Ανδρέας Βούρτσας, Σύλβα Χαραλάμπους: Το Ιστορικό Αρχείο του Ελληνικού Ινστιτούτου Παστέρ: διασώζοντας έναν αιώνα ιστορίας

18:00 | Συζήτηση

18:30 | Διάλειμμα καφέ

18:45 | **ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ**

Γιάννης Ευδοκιμίδης, Ευγενία

Μπουρνόβα, Γιώργος Ντουνιάς, Αμαλία Παππά

20:00 | Προβολή ταινίας: *Στη Λεγεώνα της Τιμής της Ομάδας ιστορισταί* σε συμπαραγωγή Loft12 και COSMOTE TV. Διάρκεια 45', 2018 Την προβολή θα προλογίσει η **Μαρία Σαμπατακάκη** από την Ομάδα ιστορισταί.

Οι επιστημονικές εργασίες του συνεδρίου πλαισιώνονται από έκθεση αρχειακού υλικού των οργανωτικών φορέων με τίτλο «...ελπίς παρέστη...»: *αρχειακά τεκμήρια για την υγεία.*

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ - ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ζέττα Αντωνοπούλου

Κατερίνα Γαρδίκας

Βαγγέλης Καραμανωλάκης

Μαριέττα Μινώτου

Χαίδω Μπάρκουλα

Ευγενία Μπουρνόβα

Χριστίνα Σάρρα

Γιάννης Στογιαννίδης

Γραμματειακή υποστήριξη: Μυρτώ Καραγεώργη-Γυφτοδήμου

Με την ευγενική υποστήριξη

ΑΦΟΙ ΚΟΜΠΑΤΣΙΑΡΗ Α.Ε.
ΑΜΑΛΓΕΙΑ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ
ΕΝΩΣΗ
ΦΑΡΜΑΚΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Κατάλογος συνέδρων

Αθανασέλης Σωτήριος, Καθηγητής Τοξικολογίας Ιατρικής Σχολής, ΕΚΠΑ, sathan@med.uoa.gr

Αντωνοπούλου Ζέττα, Δρ. Ιστορίας της Τέχνης ΕΚΠΑ, Προϊσταμένη Ιστορικού Αρχείου Δήμου Αθηναίων, g.antonopoulou@athens.gr

Ανωγιάτης-Πελέ Δημήτρης, Ιστορικός, Τμήμα Ιστορίας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, anopele@gmail.com

Βούρτσας Ανδρέας, Ιστορικό Αρχείο Ελληνικού Ινστιτούτου Παστέρ, andreasw19@gmail.com

Γαρδίκας Κατερίνα, Ιστορικός, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ΕΚΠΑ, kgardika@arch.uoa.gr

Γονατίδης Γιάννης, Ιστορικός, Υπ. Διδάκτορας Νεότερης Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, gonatidis@gmail.com

Δημητροπούλου Μυρτώ, Δρ. Ιστορίας - Ερευνήτρια, myrtodem@hotmail.com

Δρακάκη-Σαπουνάκη Λυδία, Καθηγήτρια Τμήματος Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πάντειο Πανεπιστήμιο, ldracaki@panteion.gr

Ευδοκιμίδης Γιάννης, Ομότιμος Καθηγητής Ιατρικής Σχολής, ΕΚΠΑ, ievdokim@med.uoa.gr

Ζωγράφου Κατερίνα, Αρχειονόμος, Κ.Υ., Γενικά Αρχεία του Κράτους, ina.zogr@gmail.com

Θεοδώρου Βάσω, Καθηγήτρια Νεότερης Ιστορίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, vtheodor@eled.duth.gr

Καραγεώργη-Γυφτοδήμου Μυρτώ, Φιλολόγος, Κ.Υ., Γενικά Αρχεία του Κράτους, mkarageorgi@sch.gr

Καραμανωλάκης Βαγγέλης, Ιστορικός, Πρόεδρος Διοικούσας Επιτροπής, Ιστορικό Αρχείο Πανεπιστημίου Αθηνών, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ΕΚΠΑ, karamanolaki@arch.uoa.gr

Καραπιτάκης Νίκος, Πρόεδρος Εφορείας, Γενικά Αρχεία του Κράτους, pakar1@otenet.gr

Κολυβά Μαριάννα, Καθηγήτρια Αρχαιολογίας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, mkolyva@ionio.gr

Κορμά Λένα, Ιστορικός, Γαλλική Σχολή Αθηνών, lenakorma80@gmail.com

Κριτσωτάκη Δέσπω, Ιστορικός, Μεταδιδάκτορας ερευνήτρια, Πανεπιστήμιο Κρήτης, despo.kritsotaki@gmail.com

Κωνσταντινίδου Κατερίνα, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ΕΚΠΑ, kkonstantin@arch.uoa.gr

Λέκκας Βάσιος, Ιστορικός, διδάσκουσα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, vasia_lekka@hotmail.com

Λέκκας Φωτεινή, Μουσειολόγος, Δρ. Ιστορίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Μουσείο Πόλης Δήμου Καρδίτσας, fenia.lekka@gmail.com

Λουτσιδής Γεώργιος, Ιστορικός, επιστημονικός συνεργάτης Εργαστηρίου Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας, ΕΚΠΑ, giorgosloutsidis@gmail.com

Μέλιος Νικόλαος, Ιστορικός, Ινστιτούτο Μελέτης της Τοπικής Ιστορίας και της Ιστορίας των Επιχειρήσεων, meliosni@otenet.gr

Μινώτου Μαριέττα, Διευθύντρια Κεντρικής Υπηρεσίας, Γενικά Αρχεία του Κράτους, director@gak.gr

Μπάρκουλα Χάιδω, Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.ΔΙ.Π.) Ιστορικό Αρχείο, ΕΚΠΑ, cbarkou@pspa.uoa.gr

Μπαρλαγιάννης Θανάσης, Ιστορικός, athbag@yahoo.gr

Μπαφούνη Ευαγγελία, Ιστορικός, Ινστιτούτο Μελέτης της Τοπικής Ιστορίας και της Ιστορίας των Επιχειρήσεων, ebafouni@gmail.com

Μπαχάρης Δημήτρης, Ιστορικά Αρχεία ΕΛΙΑ-MIET, dbacharas@yahoo.com

Μπουρνόβα Ευγενία, Ιστορικός, καθηγήτρια Τμήματος Οικονομικών Επιστημών, ΕΚΠΑ, bournova@econ.uoa.gr

Ντίνος Χρήστος, ΤΕ Υγιεινολόγος, Νοσοκομείο 'Γεννηματάς', xtin@otenet.gr

Ντουνιάς Γεώργιος, Δ/ντης ΠΜΣ Επαγγελματικής & Περιβαλλοντικής Υγείας, Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, gdounias@esdy.edu.gr

Παπαδία-Λάλα Αναστασία, Καθηγήτρια Ιστορίας Νέου Ελληνισμού, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ΕΚΠΑ, apapadia@arch.uoa.gr

Παππά Αμαλία, Αρχειονόμος, Προϊσταμένη Τμήματος Βιβλιοθήκης και Αναγνωστηρίου Κ.Υ., Γενικά Αρχεία του Κράτους, anagn1@gak.gr

Πουλάκου-Ρεμπελάκου Έφη, Αναπληρώτρια καθηγήτρια Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ, efpoulrebel@med.uoa.gr

Πρασά Αννίτα, Αρχειονόμος, Ιστορικός, Προϊσταμένη Γ.Α.Κ. - Αρχείων Ν. Μαγνησίας, annita_prassa@yahoo.gr

Σαμπατακάκη Μαρία, Ιστορικός, Ομάδα παραγωγής Δημόσιας Ιστορίας ιστορισταί, sampmaria@hotmail.com

Σάρρα Χριστίνα, Αρχειονόμος, Προϊσταμένη Τμήματος Οργάνωσης και Μελετών Κ.Υ., Γενικά Αρχεία του Κράτους, organosis@gak.gr

Στεφανίδου Μαρία, Καθηγήτρια Τοξικολογίας Ιατρικής Σχολής, ΕΚΠΑ, mstefan@med.uoa.gr

Στοιγιαννίδης Γιάννης, Ιστορικός, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, yannis.stoyannidis@gmail.com

Στρατηγάκη Μαρία, Αντιδήμαρχος Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Πρόνοιας & Ισότητας Δήμου Αθηναίων, αν. καθηγήτρια

Κοινωνικής Πολιτικής, Πάντειο Πανεπιστήμιο, *m.stratigaki@athens.gr*

Σφήκα Βασιλική, Αρχαιολόγος, MSc ΕΑΠ, Ιστορικό Αρχείο Δήμου Αθηναίων, *b.sfika@athens.gr*

Τζαβέλλα Εύη, Χειρ. Οδοντίατρος, Msc Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Δ/ση Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Δημόσιας Υγείας Δήμου Αθηναίων, *e.tzavella@athens.gr*

Τσέμπογλου Συμεών, Αρχειονόμος, Προϊστάμενος Τμήματος Συγχρόνων Αρχείων Κ.Υ., Γενικά Αρχεία του Κράτους, *synchrona@gak.gr*

Τσιάμης Κώστας Ιατρός, Εργαστήριο Μικροβιολογίας, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ, *ctsiamis@med.uoa.gr*

Χαραλάμπους Σύλβα, Διδάκτωρ, Κύρια ερευνήτρια, Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ, *sharalambous@pasteur.gr*

Χατζημιχαήλ Υπακοή, Φιλολόγος, Ιστορικός, Κ.Υ., Γενικά Αρχεία του Κράτους, *ipakoi@sch.gr*

Χεκίμογλου Ευάγγελος, Διευθυντής, Εβραϊκό Μουσείο Θεσσαλονίκης, *echekimoglou@gmail.com*

Ψυλλάκης Σταύρος, Σκηνοθέτης, *stavrospstill@gmail.com*